

Scenariusz lekcji z Historii w klasie IV

Temat lekcji: **Spacer historyczny ulicami miasta**

(na przykładzie historii zapomnianego parku w Równem)

Cele lekcji: uczniowie analizują historyczne mapy miasta, uczą się porównywać kształt dzielnic, ulic i osiedli, lokalizować ulice, parki, pomniki, budynki, potrafią pokazać na mapie najważniejsze zabytki historyczne, pogłębiają wiedzę o historii swojego miasta.

Metody: praktyczne i problemowe - ćwiczenia w małych grupach, praca z tekstem, praca z mapą, burza mózgów, gry edukacyjne.

Formy pracy: indywidualna, zbiorowa, w małych grupach.

Materiały nauczania: mapy miasta Równego 1938, 2022r., zdjęcia parku z różnych okresów historycznych, prezentacja w komputerze.

Tok lekcji:

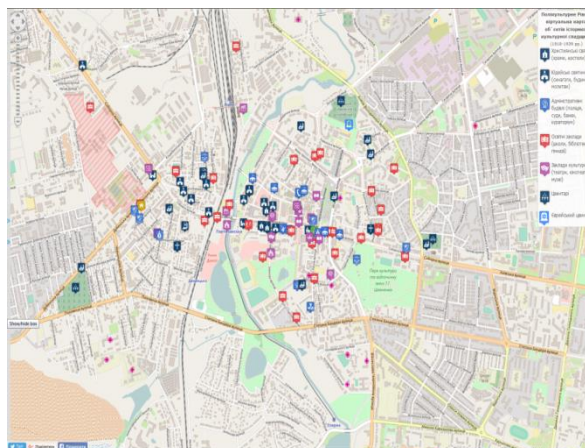
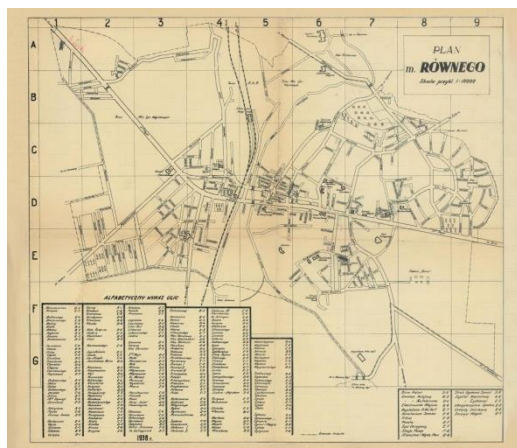
1. Czynności wstępne.

Napisanie przez nauczyciela tematu lekcji na tablicy, napisanie przez uczniów tematu lekcji w swoich zeszytach.

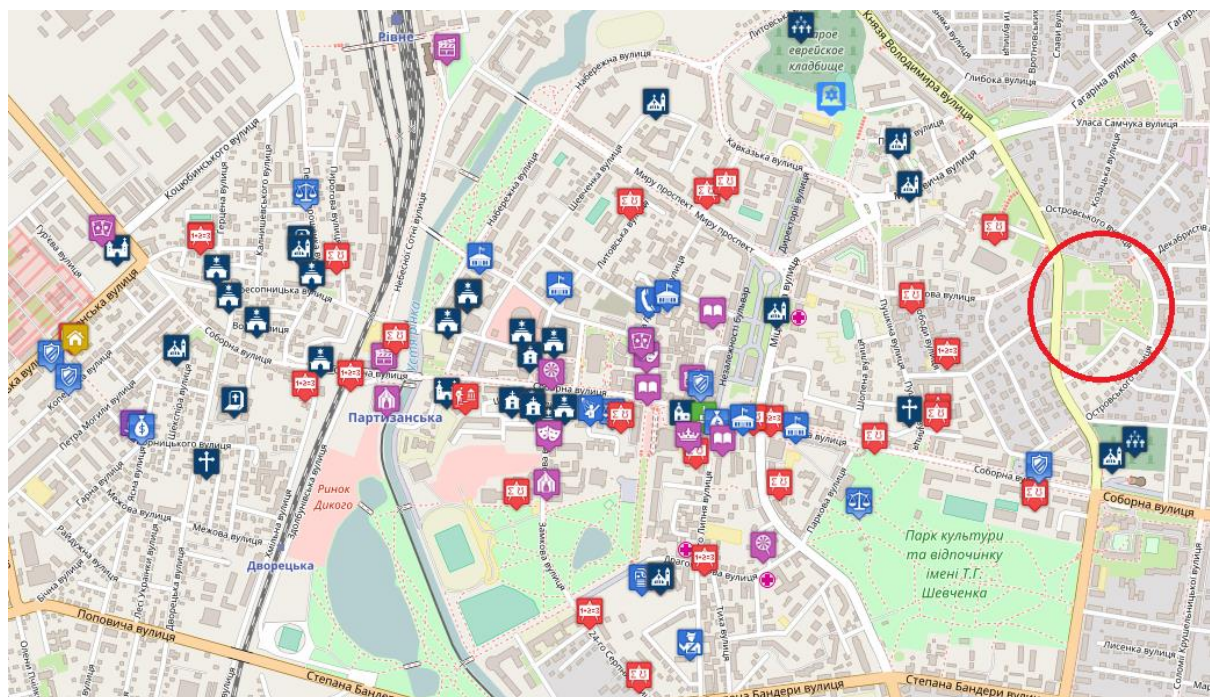
2. Zapoznanie uczniów z celem lekcji.

Nauczyciel pokazuje uczniom dwie karty m. Równego – 1938 roku oraz 2022 r. i pyta, **która z map wydaje się nowocześniejszą. Dla czego? Jakę szczegóły potwierdzają wiek map?**

Jakie nazwy ulic możemy zobaczyć na mapie 1938 roku? Jakę z tamtych ulic zostają na nowoczesnej

mapie miasta? Każdy uczeń próbuje zlokalizować swoją ulicę, gdzie mieszka. Wspólnie z nauczycielem uczniowie lokalizują na mapie zabytki historyczne znajdujące się w centrum miasta. Potem nauczyciel pokazuje punkt na mapie miasta i pyta, **co tu się znajduje?**

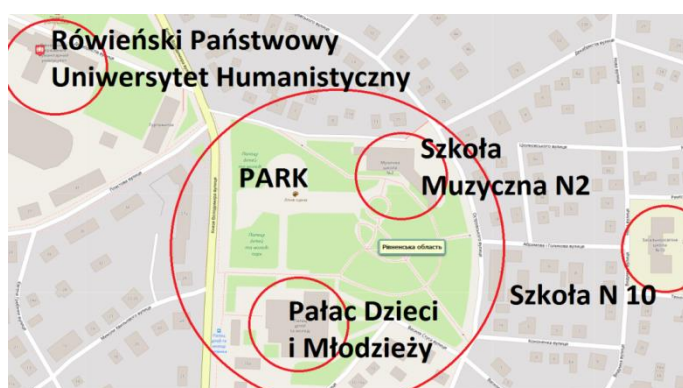

Uczniowie mówią, co się znajduje w wyznaczonym punkcie. Dzisiaj w pobliżu tego miejsca znajduje się Pałac Dzieci i Młodzieży (3,5 ha), Szkoła Muzyczna nr 2, Szkoła nr 10, Rówieński Państwowy Uniwersytet Humanistyczny. Dzieci lokalizują te miejsca na mapie.

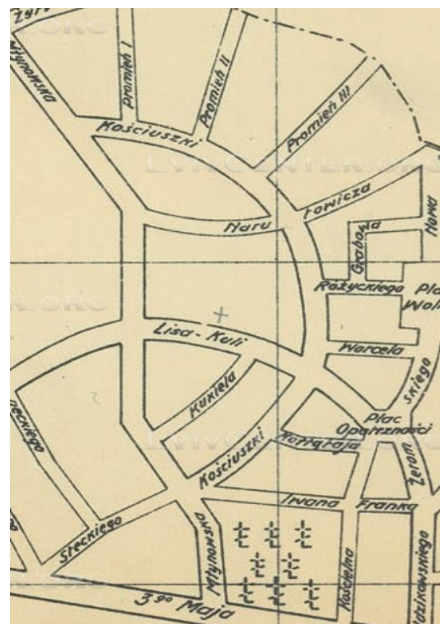
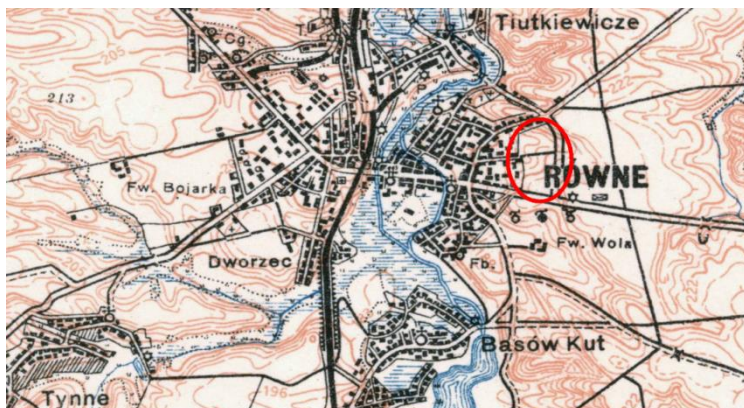
3. Jednak na terenie Parku nie ma żadnych tablic informacyjnych o jego historii. Nauczyciel przechodzi do następnej części lekcji oraz zaczyna opowiadać **historię Parku**. Pisze na tablicy najważniejsze daty oraz informacje.

Opowiada **Legendę powstania Parku**. Legenda mówi, że właściciel miasta

książę Stanisław Lubomirski lubił polowania, ale skarżył się, że w Równem nie ma dużego lasu, gdzie można byłoby polować. Kiedy książę opuścił miasto, rolnicy posadzili drzewa grabu z pobliskich

dzielnic w ciągu jednej nocy, żeby Lubomirski mógł polować. Właśnie ze względu na założony w XVIII w. gaj grabowy to miejsce jest nazywane „Grabnik”.

Na początku XIX w., kiedy miasto zaczęło się rozwijać na wschodnich przedmieściach, urzędnicy miasta oddali część lasu pod cmentarz, który zachował nazwę „Grabnik”.

Pod koniec lat 20–30-tych XX w. wokół „Grabnika” rozwijało się Budownictwo, gdzie na etapie projektowania przewidziany już był system wodny. Stwarzano więc tam komfortową przestrzeń do życia. Dlatego w grabowym gaju powstawały prywatne i publiczne budynki, natomiast leśne ścieżki przekształcały się w nowe ulice. W tej części miasta osiedlali się głównie polscy koloniści, wojskowi albo urzędnicy. Nawet teraz wokół Grabnika można zobaczyć oryginalną architekturę z owych czasów.

4. Analizowanie przez dzieci zdjęcia z okresu międzywojennego, z którego dzieci mogą dowiedzieć się nazwę Parku, który powstał na tych terenach w 1933 r.

Narodowe Archiwum Cyfrowe, sygn. 1-U-5488-1.

Nauczyciel pisze wspólnie z klasą, jak się nazywał **park - im. Prezydenta Ignacego Mościckiego**.

5. Wspólnie z nauczycielem dzieci czytają biografię Ignacego Mościckiego. Piszą daty urodzenia i śmierci.

Ignacy Mościcki (1867-1946) był polskim chemikiem, politykiem i prezydentem Polski od 1926 do 1939 r. Był najdłużej pełniącym funkcję prezydenta w historii Polski. W latach 1912–1922 był profesorem na Politechnice Lwowskiej, autorem nowatorskiej metody wytwarzania kwasu azotowego z powietrza. Od 1925 jako rektor Politechniki Lwowskiej, a w latach 1925–1926 był profesorem Politechniki Warszawskiej. Po agresji ZSRR na Polskę Mościcki emigrował do Rumunii, później do Szwajcarii.

Był autorem ponad 40 patentów polskich i zagranicznych. Co jednak najważniejsze, po wyborze na prezydenta RP użytkowanie praw do swych licznych patentów przekazał państwu polskiemu nieodpłatnie.

6. Prezentacja dzieciom historii Parku w okresie radzieckim.

Nauczyciel kontynuuje opowieść o powojennej historii parku. W latach **50-tych XX w.** patronem parku został **Nikita Chruszczow**. Funkcjonowało tu kino letnie „Komsomolec”, a także mała scena do występów publicznych oraz podest taneczny. Te części parku czynne były **do lat siedemdziesiątych XX wieku**, później zostały zaniedbane. **Od końca lat 70-tych** spacer w parku były niebezpieczne. Z tego powodu władze lokalne podjęły decyzję o wycięciu w nim drzewostanu.

W **latach 80-tych** na terytorium Parku Pałacu Pionierów zbudowano dziwne **betonowe elementy akwaparku** w stylu radzieckim, który nigdy nie funkcjonował.

Po oglądaniu zdjęć nauczyciel pyta u dzieci, **czy ktoś już spacerował w tym parku? Z kim? Czy wcześniej ktoś opowiadał o historii parku? Czy ktoś pamięta swoje wrażenia po obserwacji konstrukcji betonowych?** Dzieci zastanawiają się oraz próbują skonkretyzować swoje emocje i pomysły.

7. Praca w małych grupach.

Nauczyciel dzieli uczniów na małe grupy, w których oni muszą porozmawiać z kolegami na temat idealnego parku. **Co tam można robić? I co tam mogłoby być takiego, żeby taki park został bardziej atrakcyjnym oraz informującym o dawnej historii?** (każda grupa przedstawia 5 propozycji). Nauczyciel analizuje odpowiedzi uczniów oraz robi podsumowanie kierunków modernizacji parku pisząc wszystkie propozycje na tablicy.

8. Podsumowanie lekcji. Nauczyciel zadaje pytania dotyczące najważniejszych informacji.

- W jakiej dawnej dzielnicy miasta znajduje się Park?
- We własności jakiego rodu szlacheckiego była działka „na Grabniku”?
- W którym roku był założony Park?
- Kim był Ignacy Mościcki z zawodu? Co to takie patent? Ile patentów miał? Co z nimi zrobił?
- Czy I. Mościcki wyróżnia wśród innych prezydentów Polski?

8. Aktywacja uwagi uczniów. Zadanie pracy domowej.

Nauczyciel akcentuje uczniom, że o byłym pięknie zapomnianego parku świadczą dzisiaj dwa 100-letnie modrzewie, wiąz, kilka wiekowych lip, 100-letnie klony i lipy, kilka 300-letnich dębów.

Zadaniem domowym będzie pospacerować po parku w dni weekendowe oraz umieścić na mapie parku miejsce lokalizacji najgrubszego drzewa, które jednocześnie okaże się najstarszym świadkiem historii parku.

